

**EXTRÉMNE VYBOČENIE Z PROCESNÝCH PRAVIDIEL PRI
ROZHODOVANÍ O TROVÁCH KONANIA V DÔSLEDKU CHYBY
PRVOINŠTANČNÉHO SÚDU PRI VYKONÁVANÍ ÚKONOV V
DOVOLACOM KONANÍ**

Všetky relevantné podklady pre rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní pripravuje súd prvej inštancie, a teda samotné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní je aj vyústením procesných úkonov súdu prvej inštancie. Ak sa v rámci predbežných procesných úkonov súd prvej inštancie dopustil pochybenia (hoci aj len svojou nepozornosťou či nedbanlivosťou), ktoré malo za následok porušenie základného práva sťažovateľa, napraviť ho možno len zrušením relevantného výroku rozhodnutia dovolacieho súdu.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 112/2019 z 20. augusta 2019)

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmirá Mamojku prerokoval ústavnú sťažnosť P. H., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Rybár, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 189/2017 z 27. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd druhým výrokom uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 189/2017 z 27. februára 2018 **p o r u š e n é b o l i .**

2. Druhý výrok uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 189/2017 z 27. februára 2018 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **j e p o v i n n ý** uhradiť P. H. trovy konania v sume 390,50 € (slovom tristodevät'desiat eur a päťdesiat centov) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice.

O d ô v o d n e n i e :

I.

IA Ústavná sťažnosť a argumentácia P. H.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júna 2018 doručená ústavná sťažnosť P. H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou

kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 189/2017 z 27. februára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu sa žalobou domáhal zaplattenia sumy 11 856 € s príslušenstvom. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom pre zmeškanie zo 4. októbra 2016 podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Rozsudok pre zmeškanie napadol žalovaný odvolaním, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Následne podal žalovaný aj dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol, a pritom náhradu trov dovolacieho konania sťažovateľovi ako úspešnej strane v konaní nepriznal.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukázal na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej je rozhodovanie o náhrade trov konania súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom, porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

4. Sťažovateľ preto tvrdil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhoval, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa P. H., občan SR na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1), práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2) Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.02.2018 vydaným, pod sp. zn.: 6Cdo/189/2017 porušené bolo.

2. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cdo/189/2017 priznať žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania vo výške 390,50 EUR s DPH na účet právneho zástupcu sťažovateľa, Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

I.B Procesný postup ústavného súdu, vyjadrenia odporcu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľa

6. Na odstránenie protirečenia medzi tvrdením v ústavnej sťažnosti a v napadnutom uznesení ústavný súd ešte pred predbežným prerokovaním vyzval okresný súd, aby sa vyjadril k okolnostiam doručenia elektronického podania s názvom „vyjadrenie k dovolaniu – H.zep“, ktoré malo byť okresnému súdu doručené 28. septembra 2017. Okresný súd v odpovedi doručenej ústavnému súdu 14. marca 2019 okrem iného uviedol, že predmetné podanie bolo doručené elektronicky 28. septembra 2017 do elektronickej schránky, ale nebolo vytlačené a založené do príslušného súdneho spisu. Následne bol súdny spis predložený najvyššiemu súdu bez tohto podania. Najvyšší súd preto pri rozhodovaní v dovolacom konaní nemal vedomosť,

že sťažovateľ sa vyjadril k podanému dovolaniu, a teda, že si trovy konania uplatnil a vyúčtoval oprávnene.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 112/2019-18 z 3. apríla 2019 ju v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 1 a 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

8. Podaním z 15. apríla 2019 upovedomil ústavný súd o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie zúčastnenú osobu podľa § 33 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorou bola v tomto prípade obchodná spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO 35792752. Zároveň túto zúčastnenú osobu vyzval, aby sa k ústavnej sťažnosti vyjadrila, ak by to považovala za potrebné. Vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 24. apríla 2019 zúčastnená osoba uviedla, že pochybenia sa v predmetnom konaní dopustil iba okresný súd v rámci úkonov pred predložením veci dovolaciemu súdu. Podľa názoru zúčastnenej osoby preto najvyšší súd nemožno považovať v tomto prípade za porušovateľa práva. Zúčastnená osoba teda navrhovala, aby ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel.

9. Ústavný súd 15. apríla 2019 vyzval najvyšší súd, aby sa vyjadril k ústavnej sťažnosti a možnému upusteniu od ústneho pojednávania vo veci. V podaní doručenom ústavnému súdu 4. júla 2019 predsedníčka najvyššieho súdu uviedla, že v predmetnej veci ponecháva rozhodnutie o ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, a zároveň súhlasila s upustením od ústneho pojednávania.

10. Ústavný súd zaslal sťažovateľovi vyjadrenie okresného súdu, vyjadrenie zúčastnenej osoby a vyjadrenie najvyššieho súdu a vyzval ho, aby k nim zaujal stanovisko, ak to bude považovať za potrebné, a zároveň, aby sa vyjadril k možnému upusteniu od ústneho pojednávania vo veci. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným ústavnému súdu 10. júla 2019 uviedol, že v celom rozsahu zotrúva na svojej ústavnej sťažnosti, a zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania v predmetnom konaní.

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

13. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Do 28. februára 2018 upravoval konanie pred ústavným súdom zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon o ústavnom súde v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

17. Podľa § 436 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) dovolanie doručí súd prvej inštancie protistrane, vyzve ju, aby sa k dovolaniu vyjadrila a určí na vyjadrenie lehotu nie kratšiu ako desať dní. Na neskôr podané vyjadrenie sa neprihliada.

Podľa § 436 ods. 4 CSP ak sa protistrana vyjadrí k dovolaniu v lehote podľa odseku 3, vyjadrenie sa doručí dovolateľovi.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

18. Sťažovateľ tvrdí, že v dovolacom konaní si riadne uplatnil právo na náhradu trov konania a jeho vyčíslenie predmetných trov bolo v čase rozhodovania o tomto nároku najvyšším súdom súčasťou súdneho spisu. Skutočnosť, že najvyšší súd jeho podanie doslova ignoroval, preto považuje za porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a svojho práva na spravodlivý súdny proces.

19. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní, vychádzajúc z písomných podaní účastníkov a predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 16 C 200/2016, preskúmal sťažovateľove námietky a zistil, že jeho ústavná sťažnosť je dôvodná.

20. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

21. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných

predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu.

22. Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu. Právo na súdnu a inú právnu ochranu poskytuje ústava každému právu, ktoré je v právnom poriadku Slovenskej republiky upravené a ktorého sa zákonom ustanoveným postupom možno domáhať na súdnom alebo inom orgáne Slovenskej republiky. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94).

23. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa strane súdneho konania poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05). Právo na prístup k súdu, hoci nie je absolútne, musí byť efektívne a nesmie byť obmedzované či redukované spôsobom porušujúcim jeho samotnú podstatu, lebo zaujíma v každej demokratickej spoločnosti jedno z najvýznamnejších miest (porov. rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva *Delcourt v. Belgicko*, 1970, *Airey v. Írsko*, 1979, *Kreuz. V. Poľsko*, 2001 či *Kozłowski v. Poľsko*, 2007 atď.).

24. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Vo všeobecnosti platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a ku zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym vybočením z pravidiel upravujúcich toto konanie alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo.

25. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

26. Vzhľadom na vyjadrenie okresného súdu (bod 6) je zrejmé, že v tomto prípade došlo k ľudskému pochybeniu, ktoré nastalo v rámci úkonov súdu prvej inštancie pred predložením

veci dovolaciemu súdu. V každom prípade, výsledkom tohto pochybenia bolo de facto ignorovanie podania sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu rozhodujúceho v dovolacom konaní. Ústavný súd konštatuje, že faktické ignorovanie relevantného podania strany súdneho konania predstavuje zásah do základného práva na súdnu ochranu v takej intenzite, ktorá odôvodňuje ingerenciu ústavného súdu aj vo sfére „menej významného“ sporu o náhradu trov konania.

27. S tvrdením zúčastnenej osoby, že pochybenie v predmetnom prípade nemožno pripočítať najvyššiemu súdu, pretože sa ho „dopustil“ okresný súd, sa ústavný súd nemôže stotožniť. Podľa § 427 ods. 1 CSP sa dovolanie podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Úkony súdu prvej inštancie po podaní dovolania upravujú § 436 a § 437 CSP, podľa ktorých ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Po odstránení vád podľa odseku 1 súd prvej inštancie rozhodne o vyrubení súdneho poplatku za podané dovolanie a o návrhoch na oslobodenie od súdneho poplatku. Dovolanie doručí súd prvej inštancie protistrane, vyzve ju, aby sa k dovolaniu vyjadrila a určí na vyjadrenie lehotu nie kratšiu ako desať dní. Na neskôr podané vyjadrenie sa neprihliada. Ak sa protistrana vyjadrí k dovolaniu v lehote podľa odseku 3, vyjadrenie sa doručí dovolateľovi. Po uplynutí lehôt podľa § 436 ods. 3 predloží súd prvej inštancie bezodkladne vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní. Z uvedeného vyplýva, že všetky relevantné podklady pre rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní pripravuje súd prvej inštancie, ale samotné rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní je aj vyústením procesných úkonov súdu prvej inštancie, a preto ak sa v rámci týchto predbežných procesných úkonov súd prvej inštancie dopustil pochybenia (hoci aj len svojou nepozornosťou či nedbanlivosťou), ktoré malo za následok porušenie základného práva sťažovateľa, napraviť ho možno práve zrušením relevantného výroku rozhodnutia odvolacieho súdu.

28. Závažné procesné pochybenie zo strany okresného súdu viedlo v predmetnom prípade k vydaniu súdneho rozhodnutia, ktorým bolo vo výroku o náhrade trov konania rozhodnuté o trovách konania v rozpore s objektívnym skutkovým stavom. Takýto postup, resp. pochybenie možno podľa ústavného súdu považovať za extrémne vybočenie z procesných pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania. Ústavný súd je preto toho názoru, že takéto extrémne vybočenie predstavuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Právny následok nálezu ústavného súdu

29. V zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

30. V zmysle § 133 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným

rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody. Ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa.

31. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

32. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

33. V zmysle § 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, je viazaný rozhodnutím ústavného súdu podľa § 133 ods. 3 písm. b); toto rozhodnutie ústavného súdu je vykonateľné doručením.

34. Pretože ústavný súd rozhodol, že druhým výrokom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné zároveň v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodnúť o jeho zrušení a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľa aj vrátiť vec v zmysle § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie (bod 2 výroku nálezu). Po vrátení veci najvyššiemu súdu bude jeho povinnosťou znova rozhodnúť o náhrade trov dovolacieho konania s prihliadnutím na všetky relevantné podania strán v predmetnom konaní.

V.

Náhrada trov konania

35. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trov konania.

36. Sťažovateľ požadoval náhradu trov právneho zastúpenia, ktorých výšku vyčíslil iba ku dňu podania ústavnej sťažnosti (vo výške 390,50 €).

37. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2018 je vo výške 153,50 € a hodnota režijného paušálu je vo výške 9,21 €.

38. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z dvoch úkonov právnej služby v roku 2018 (prevzatie zastupovania vrátane prvej porady s klientom, podanie ústavnej sťažnosti). Spolu s daňou z pridanej hodnoty vo výške 20 % ide o sumu 390,50 €, ktorú je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (bod 3 výroku nálezu).

39. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.